

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

V4

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

Verziószám	V4
Elérési útvonal	server/Központi dokumentum- tár/Minőségbiztosítás/Esélyegyenlőségi terv/Esélyegyenlőségi terv_V4_2024
Oldalszám	15 oldal
Készítette	Minőségirányítási Tanács: Hodossyné Csőke Beáta, Kitka Zsuzsa, Riczu Anikó, Ujjné Tellér Gabriella
Jóváhagyta	Kázmér Ágnes
A jóváhagyás dátuma	2024. február 14.
A hatálybalépés dátuma	2024. február 25.

A módosítások listája

Verzió	Állománynév	Oldalszám	Módosítás dátuma
V2	Esélyegyenlőségi terv-V2	Teljes do- kumentum	2020. július 5.
V3	Esélyegyenlőségi terv_V3	6.; 1-15. old. (fejlesztési célok)	2024. február 5.

.....
a Minőségirányítási Tanács vezetője

PH

.....
könyvtárvezető

TARTALOMJEGYZÉK

1. Általános célok, etikai elvek.....	4
2. A munkavállalók esélyegyenlőségére vonatkozó alapelvek	5
2.1. Alapelvek	5
2.2 Helyzetfelmérés	6
2.3 Célok.....	6
2.4 Intézkedések a célok megvalósítása érdekében.....	7
2.5 Panasztételi eljárás.....	8
3. A könyvtár szolgáltatásait igénybe vevő partnerek esélyegyenlősége	9
3.1 Helyzetelemzés	9
3.2 A célcsoportok fejlesztési céljai	11
3.2.1 A gyermekek (0-14 éves korig).....	11
3.2.2 Középiskolások	11
3.2.3 Felnőtt, aktív korosztály	12
3.2.4 Nyugdíjasok.....	13
3.2.5 A mélyszegénységben élők és romák.....	13
3.2.6 Fogytékkal élők	14
4. Az Esélyegyenlőségi Terv megvalósításának folyamata.....	15
4.1 MIT feladata	15
4.2 Eljárásrend	16
4.3 Monitoring és visszacsatolás	16
4.4 Kötelezettségek és felelősség	16

Jelen esélyegyenlőségi terv az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.), a 2012. évi I. tv. (Mt.), a 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről 12.§, 219.§, az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 4.§, a 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével készült, továbbá kapcsolódik Tiszaújváros Város Önkormányzatának Települési Esélyegyenlőségi Programjához.

1. Általános célok, etikai elvek

A terv célja, hogy a tiszaujvárosi Hamvas Béla Városi Könyvtár mindezen jogszabályokat, valamint a Küldetésnyilatkozatában megfogalmazott irányelveket figyelembe véve biztosítsa dolgozói és egyéb partnerei számára az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, a munkavállalás megkezdése előtt és alatt az esélyegyenlőséget minden foglalkoztatottja számára, az érintett csoportok helyzetének elemzésére építve elősegítse az esélyegyenlőségi célok megvalósulását, valamint biztosítsa a kapcsolatos sérelmek intézményes formában történő orvoslását.

A könyvtár az alábbi két fő célcsoportot veszi figyelembe az esélyegyenlőség biztosításához:

- a) a vele foglalkoztatási jogviszonyban álló munkavállalók,
- b) a szolgáltatásait igénybe vevő partnerek.

2. A munkavállalók esélyegyenlőségére vonatkozó alapelvek

2.1. Alapelvek

Hátrányos megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód

A Hamvas Béla Városi Könyvtár az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása és az esélyegyenlőség elősegítése érdekében kötelezettséget vállal arra, hogy a foglalkoztatás során megelőzi és megakadályozza a vele foglalkoztatási jogviszonyban álló munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ez kiterjed a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál az illetmény, a munkabér, a munkához kapcsolódó bérjellegű juttatás, képzés, továbbképzés, egyéb ösztönzők meghatározására.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása

A könyvtár a foglalkoztatás során tiszteletben tartja a munkavállalók emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. Fontos feladatnak tekinti a megfelelő munkahelyi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

Partneri kapcsolat, együttműködés

Könyvtárunk a foglalkoztatás keretei között a partnerség elvének érvényesítésére törekszik azzal, hogy átlátható szerződéses viszonyokat alakít ki, természetesen a kölcsönös előnyök biztosítása mellett.

Társadalmi szolidaritás

A foglalkoztatás során semmilyen korú, nemű, nemzetiségű, családi vagy egészségi állapotú munkavállaló sem értékeesebb a társadalom számára a másikinál. Társadalmunk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése.

Méltányos és rugalmas ellátás

A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget, ezért intézményünk méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgoz ki, amely elősegíti a foglalkoztatottak pozíciójának javulását, megőrzését.

2.2 Helyzetfelmérés

A helyzetfelmérés adatai a 2023. IV. negyedévet tükrözik.

A Hamvas Béla Városi Könyvtár és a Tiszaszederkényi Fiókkönyvtár engedélyezett létszáma együttesen: 17 fő

Életkor	Fő	Nő	Férfi	Gyermekek nevelő	2 vagy több 10 éven aluli gyermeket nevelő	Egyedül nevelő	Fogyatékkal élő
25 – 35	0	0	0	0	0	0	0
36 – 45	6	5	1	5	2	1	0
46 - 55	10	9	1	5	1	1	0
56 – 65	1	1	0	0	0	0	0
Összesen:	17	15	2	10	3	2	0
	100%	88%	12%	59%	17%	12%	0%

2.3 Célok

A Hamvas Béla Városi Könyvtár vezetője az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében a következő irányelvek figyelembevételét helyezi előtérbe:

- munkaerő-felvétel, alkalmazás terén egyenlő bánásmód betartása,
- emberi erőforrás fejlesztése, munkahelyi továbbképzés, átképzés, tanulás szabályozása,
- munkakörülmények javítása, a 45 év feletti és a fogyatékkal élő munkavállalók részére,
- munkáltatói juttatások, kedvezmények biztosítása, különös tekintettel a családos munkavállalókra,
- a foglalkoztatásból kilépés és a nyugdíjba vonulás segítése.

2.4 Intézkedések a célok megvalósítása érdekében

- a) A könyvtárvezető feladatkörébe tartozik az esélyegyenlőségi terv teljesülésének vizsgálata a stratégiai terv elkészítése előtt. Az elkövetkezendő időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi tervet előkészíti, ill. azt a munkavállalói érdekképviselettel egyezteti. Véleményezi a munkavállaló által beadott panaszt anonim módon, és a lehetőségekhez mérten orvosolja azt.
- b) Munkaerő-felvétel, alkalmazás terén egyenlő bánásmód betartása:
- Az egyenlő bánásmód elve megvalósulásának alapfeltétele a munkaerő-felvételnél:
- Álláshirdetésekből nem szerepelnek életkori kitételek,
 - A munkaerő-felvételnél a hangsúlyt az adott munkához szükséges készségekre, jártasságokra helyezzük,
 - A tanulást, továbbképzést igénylő munkaköröknél sem utasítjuk el a 45 év feletti jelentkezőket,
 - A megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő embertársaink alkalmazását támogatott formában elősegítjük.

- c) Emberi erőforrás fejlesztése, munkahelyi továbbképzés, átképzés, tanulás:
- Életkortól függetlenül biztosítjuk az egész életen át tartó tanulást.,
 - Valamennyi aktív életkorban lévő munkavállaló részére, ide értve a 45 év feletti munkavállalókat is, lehetőséget nyújtunk továbbképzésre, átképzésre és tanulásra. Az akkreditált képzések mellett az éves munkaterv alapján évente min. 4 alkalommal belső képzést szervezünk a szakmai munkakörben foglalkoztatottak részére.
- d) Munkakörülmények javítása a 45 év feletti és a fogyatékkal élő munkavállalók vonatkozásában:
- A munkaegészségügyi vizsgálatok mellett javasoljuk a nem kötelező szűrővizsgálatokon való részvételt is,
 - A munkakörülmények kialakításánál az öregedéssel járó változások ellensúlyozására a megfelelő munkabiztonsági körülményeket elősegítjük.
- e) Munkáltatói juttatások, kedvezmények biztosítása:
- Gyermekeseknél biztosítjuk a törvényben előírt munkaidő-kedvezményt,
 - Az egyes családi eseményeknél (születés, esküvő, haláleset, stb.) biztosítjuk a törvényben előírt szabadság igénybevételét.
- f) A foglalkoztatásból való kilépés és a nyugdíjba vonulás segítése:
- A nyugdíj előtt álló munkavállaló munkaidejét a beleegyezése nélkül nem csökkentjük,
 - A munkából huzamosabb ideig távollévő munkavállalóval (betegség, GYED, GYES, fizetés nélküli szabadság) szűkebb munkahelyi közössége és a vezetés tartja a kapcsolatot, a távollétében történő eseményekről rendszeresen beszámolnak.

2.5 Panasztételi eljárás

A panasztételi eljárás célja, hogy a munkavégzés során felmerülő problémákat, panaszokat a leghamarabb és a legmegfelelőbb szinten lehessen megoldani. A panaszos munkavállaló szóban és írásban is jelezheti panaszát a könyvtárvezetőnek, amelyet a könyvtárvezető véleményez, majd írásban közli a munkáltatóval a panasz tényét.

A panasz kivizsgálását 5 munkanap alatt meg kell kezdeni és a vizsgálat csak a szükséges ideig húzódhat el. Törekedni kell arra, hogy a felmerülő panaszokat békés úton rendezzék a felek.

Ha megállapítható, hogy az egyenlő bánásmód sérült, a munkáltatói intézkedést fel kell függeszteni. A munkavállaló jogorvoslatért az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz, illetve a Munkaügyi Bírósághoz fordulhat.

3. A könyvtár szolgáltatásait igénybe vevő partnerek esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

3.1 Helyzetelemzés

A helyzetelemzés adatai a 2023. IV. negyedévet tükrözik.

A Hamvas Béla Városi Könyvtár mellett mindkét fiókkönyvtár (Tiszaszederkényi Fiókkönyvtár, Tiszaparti Fiókkönyvtár) adatai is szerepelnek.

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

**A BEIRATKOZOTT KÖNYVTÁRHASZNÁLÓK SZÁMA ÉLETKORUK
SZERINT**

A 14 ÉVEN ALULI HASZNÁLÓK SZÁMA ÖSSZESEN	622
A 14 ÉS 65 ÉV KÖZÖTTIEK	1 839
A 65 ÉV FELETTIEK	443
ÖSSZESEN	2 904

**A BEIRATKOZOTT KÖNYVTÁRHASZNÁLÓK MEGOSZLÁSA
FOGLALKOZÁSUK SZERINT**

FOGLALKOZÁS	KK	TSZED	TPART	ÖSSZESEN	%
BÖLCSŐDÉS	117	12	10	139	5
ÓVODÁS	167	13	7	187	6
ÁLT. ISK. TANULÓ	327	20	5	352	12
KÖZÉPISKOLÁS	157	17	1	175	6
FELSŐOKT. HALLG.	91	12	2	105	4
AKTÍV DOLGOZÓ	1 018	159	23	1200	41
MUNKANÉLKÜLI	61	7	0	68	2
NYUGDÍJAS	503	52	19	574	20
EGYÉB	16	4	1	21	1
REGISZTRÁLT	49	0	0	49	2
INTÉZMÉNY	28	6	0	34	1
ÖSSZESEN	2 534	302	68	2 904	100%

Az esélyegyenlőség biztosításának érdekében az alábbi célcsoportok esetében a következő fejlesztési célok határozhatóak meg:

3.2 A célcsoportok fejlesztési céljai

3.2.1 A gyermekek (0-14 éves korig)

Könyvtárunkban minden korosztály képviselteti magát.

A gyermekkönyvtár tagjai: a 0-3 éves korúak szülői kísérettel, a 4-6 és 7-14 éves korúak már a pedagógus(ok) kíséretében óvodai csoportokkal és iskolai napközis órák keretein belül is eljutnak a könyvtárunkba.

Az esélyegyenlőség jegyében megvalósult a baba-barát könyvtár kialakítása a gyermekkönyvtári részlegen (pelenkázó, Babusgató Klub), valamint egy személyszállító lift beépítése az emeleti gyermekkönyvtár megközelítésére, lehetővé téve a mozgáskorlátozottak könyvtárhasználatát is.

A gyermekek számára szünidei napközis táborokat szervezünk 1 hét időtartamban. Az alsó tagozatos korosztály az Olvasó-kézműves napközi programjait, a felső tagozatos korosztály a biblioterápiás napközi programjait veheti igénybe.

Fejlesztési célok:

- a könyvtári tematikus foglalkozások kínálatának évenkénti felülvizsgálata, frissítése,
- a jelenléti foglalkozások hatékonyabb népszerűsítése.
- tanulást segítő e-tananyagok bővítése,
- a felső tagozatosoknak interaktív foglalkozások megtartása digitális eszközök alkalmazásával.

3.2.2 Középiskolások

A 15-18 éves korosztály már a felnőtt könyvtár látogatója, ők önállóan, illetve iskolai csoportokkal látogatják könyvtárunkat.

Könyvtárhasználatuk nem rendszeres, az iskolai leterheltség miatt kevés a szabadidejük. A digitális tartalmakat előnyben részesítik. A középiskolák kevésbé tartanak kapcsolatot a könyvtárral.

Fejlesztési célok:

- közösségi terek kialakítása a célcsoport számára,
- tanulást segítő e-tananyagok bővítése,
- rendhagyó irodalom órák szervezése és megtartása,
- interaktív tematikus foglalkozások kidolgozása és kiajánlása.

3.2.3 Felnőtt, aktív korosztály

E korosztály beiratkozott olvasóiból 11% a munkanélküliek aránya, valamint a nemek megoszlását vizsgálva a nők aránya 65%.

Fejlesztési célok:

- igény szerint egyéni és csoportos formában digitális kompetenciafejlesztés,
- a hangoskönyv állomány népszerűsítése,
- a könyvtár közösségépítő szerepének erősítése (rendszeresen működő klubok bővítése az érdeklődési köröknek megfelelően),
- tartalmas és sokszínű programok szervezése a szabadidő hasznos eltöltésére a családok és a kismamák számára.

3.2.4 Nyugdíjasok

A könyvtár beiratkozott olvasóinak 15%-át jelentik. Igénylik és fontos számukra a személyes kapcsolat, a kommunikáció. Rendszeresen látogatják a könyvtárat, de sokaknak problémát okoz meggyengült látásuk és hallásuk. Sok nyugdíjas nem tud eljönni a könyvtárba, mert mozgásában korlátozott, de olvasásra lenne igénye. Az elektronikus tartalmakhoz nem férnek hozzá, mivel nincsenek ilyen irányú ismereteik.

A Hamvas Béla Városi Könyvtár helyet ad a Kaffka Margit Nyugdíjas Klub összejöveteleinek, rendszeresen tart számítógép- és internethasználat oktatást az időskorúak számára, valamint folyamatosan fejleszti hangoskönyv állományát.

Fejlesztési célok:

- igény szerint egyéni és csoportos formában digitális kompetenciafejlesztés,
- a Könyvet házhoz szolgáltatás alkalmankénti népszerűsítése a mozgásukban korlátozottak körében,
- a hangoskönyv állomány népszerűsítése és kiajánlása idősothtonok számára,

3.2.5 A mélyszegénységben élők és romák

Szervezett formában, számítógépes foglalkozásainkon ez a célcsoport nem vett részt. Az általunk szervezett tanfolyamokon ilyen típusú statisztikát nem vezetünk. A mindennapokban rendszeres könyvtárlátogatóként találkozunk a célcsoport néhány tagjával. Az eOlvasóteremben sok segítséget kaptak etanácsadóinktól a számítógép használatához és az internetezéshez.

Fejlesztési célok:

- egyéni és csoportos formában digitális kompetenciafejlesztés,

- igény szerint a központi könyvtárban helyi képzések, programok fogadása, helyiség biztosítása.

3.2.6 Fogyatékkal élők

Az általános iskolai korosztályban megtalálhatók a fogyatékkal élő gyermekek is, akik az Éltes Mátyás Általános Iskolába járnak (SNI, eltérő tagozat). Az SNI-s, illetve a középsúlyosan értelmileg akadályozott gyermekek egy része szociálisan is hátrányos helyzetű.

Fejlesztési célok fogyatékkal élő gyermekek számára:

- Speciális könyvtárhasználati foglalkozások a sajátos nevelési igényű gyermekeknek,
- pályázati lehetőségekkel olvasásfejlesztési foglalkozások, rendhagyó könyvtári órák, számítógép-használat,
- kis létszámú csoportfoglalkozások gyógypedagógus segítségével,
- akadálymentes honlap információinak bővítése és naprakészen tartása.

A könyvtárba járók alig 1%-át teszik ki a fogyatékkal élő felnőttek.

A könyvtár épülete teljesen akadálymentesített, a könyvtár minden szintje megközelíthető kerekesszékeseknek is. 2016-ban önkormányzati forrásból alakították ki a mozgássérült mosdót, személyfelvonót építettek a teherlift helyére, valamint a főbejárat ajtaját fotocellásra cserélték ki.

A gyengénlátók számára egy TOPAZ videó-nagyító “Olvasótévé” áll rendelkezésre a könyvtár olvasótermi részében, amely a legkisebb betűket is képes megnagyítani kézikönyvekben, gyógyszeres dobozokon és egyéb dokumentumokon.

A látássérültek, vakok számára kialakítottunk egy számítógépes terminált, amely a Jaws for Windows speciális képernyőolvasó szoftverrel segíti a tartalmak megismerését.

Az értelmi fogyatékkal élő fiatal felnőttek részére bentlakásos intézményt alakítottak ki a tiszaszederkényi városrészben. A fiókkönyvtárban rendszeresen tartunk könyvtárhasználati foglalkozásokat az Esély Napközi Otthon lakói számára.

Fejlesztési célok fogyatékkal élő felnőttek számára:

- speciális foglalkozások a sajátos nevelési igényű felnőtteknek,
- a helyi szervezetekkel kapcsolatot tartva, kérésre a dokumentumok házhoz szállítása.

4. Az Esélyegyenlőségi Terv megvalósításának folyamata

Az Esélyegyenlőségi Tervben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése a Minőségirányítási Tanács (továbbiakban: MIT) hatásköre.

4.1 MIT feladata

- a fejlesztési célok megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása, ,

- a szükséges beavatkozások felülvizsgálata, a célok aktualizálása, az esetleges változások beépítése, a módosítások előkészítése,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- az Esélyegyenlőségi Terv és az elért eredmények kommunikálása.

4.2 Eljárásrend

- a MIT két évente megvizsgálja a fejlesztési célok megvalósulása érdekében végzett tevékenységeket és az elért eredményeket,
- az értékelést megfelelően dokumentálja (jegyzőkönyvet készít),
- a MIT javaslatot tesz az Esélyegyenlőségi terv átdolgozására, valamint szükség szerinti módosítására.

4.3 Monitoring és visszacsatolás

Az Esélyegyenlőségi Terv megvalósulását, végrehajtását a MIT ellenőrzi, és javaslatot készít a szükség szerinti aktualizálásra az egyes beavatkozási területek felelőseinek tájékoztatója alapján.

4.4 Kötelezettségek és felelősség

- Az Esélyegyenlőségi Terv végrehajtásáért a könyvtár részéről a könyvtárvezető felel.
- Felelős azért, hogy ismerje az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsa a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört. Felelőssége továbbá, hogy

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában.